

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. CCIII. De Aedificatione Castri Mergenberg.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

*Hartmannus C. de Heldringen VIII. Mag. Gen. Ordinis Teut.
Mangoldus de Sterenberg XI. Mag. Prov. Prussia.*

Vid. Gabr. Albaspin. lib. I. observ. XIX. num. V. p. 91. lib. 1. obs. I. num. V. p. 121. obs. II. num. V. p. 131. & in Comment. ad Concilii Elbertini Can. XVIII. ubi de moribus Christianorum in sacris agit. De Ethnicis verò videatur Barnabas Brisson. lib. I. de formulis. & Petr. Georg. Tholosan. lib. XXXI. Syntagm. Jur. cap. VIII. Ad Ethnicismum redeuntes quomodo cruciferi ejecerint, Vid. Diploma Nuncii Pontif. 1249.

CAP. CCIII.

De

Ædificatione Castri Mergenberg.

ANNO MCCLXXX. castrum Santirii mutato nomine & loco (a) translatum fuit ad eum locum, ubi nunc situm est, & vocatum nomen ejus (b) Mergenburg i. e. Castrum S. Mariæ, ad cujus laudem & gloriam hæc translatio facta fuit.

ANIMADVERSIONES.

AD CAP. CCIII.

- (a) Santirium situm erat eo in loco ubi Vistula & Nogadus confluunt: Nunc verò Mariæburgum ulterius versus Septentrionem ad Nogadum amnem jacet.
- (b) Constat ex hoc Capite Santirium tum fuisse solo æquatum, arcemq; Mariæburgensem veterem fuisse conditam. Cum deindè Sigefridus à *Seuchtwangen* Magister Generalis in Prussiam sedem suam transtulisset, arx Mariæburgensis digna visa est, in qua tantus Princeps domicilium suum figeret. Subsecutis temporibus tantopere est amplificata, ut inter præcipuas orbis terrarum arces numeraretur, quod sequenti versiculo Germanos indicare voluisse, testatur Hennebergerus: *Mergenburg ex luto; Dffen ex Saxo; ex marmore Meyland.* Fidlerus etiam Poeta Regiomontanus sic de illa arce:

*Fundamenta latent domibus camerata pro fundis,
Firmior Arctoo nulla sub axe jacet.*

Nn 2

Hodie

Hodiè ex Veteri arce, incendio consumptâ, non nisi mari conspicuntur. In arce nova hodiè sedem suam habet Regius Oeconomiae Mariæburgensis Administrator.

CAP. CCIV.

De

De
Destructione territorii Sudoviæ
dicti Crasimæ.

FRater Manegoldus Magister ut bellum Sudovitarum per prædecessores suos viriliter inceptum non tepesceret tempore suo, sed proficeret de die in diem, congregavit omnem virtutem Exercitus sui, & in die purificationis B. Virginis Mariæ intravit territorium Sudoviæ dictum Crasimam, vastando per incendium & rapinam; habitationem etiam illius potentis Viri Scumandi Capitanei dicti territorii rededit in favillam & captis & occisis CL. hominibus cum præda maxima est reversus. Iste Exercitus dum dictum territorium intrare vellet, erravit & in illo errore ex Dei providentia facto, qui nihil solet agere sine causa dispersus fuit, & sic intrans territorium occupavit & destruxit. In hoc bello frater Ulricus Bavarus Commendator de Tapjovv & IV. viri ceciderunt interfecti & Fr. Ludevvicus de Libencele captus fuit.

Anno Dn. MCCLXXXI.
Martinus Papa IV. & Rus-
olphus Rex Romanorum
regnaverunt.

Hoc tempore mense Fe-
bruario Piscis marinus in
illa plaga maritima qua
sitæ est Scersus montem al-
tum & portatus apud ur-
bem Veterem quo multitu-
do Curtialium Genit. ad
dendum monstrum hoc, quæ
pellis ejus pilosa fuit, pedes
breves, cauda leonina, Ca-
put Leoninum, aures, os
dentes & linguam habuit
quasi leo. Referebatur quod
in ejus captione planctus
horribiles emiserat, sic
quod multi prænosticabant
futuræ ex hoc. Et ecce non
longè post in regione Sicilia
Panormitani succensæ rabie
Gallicos qui morabantur
ibi omnes tam viros quam
fæminas in prædicti Regis
contemptum occiderunt. &
quod detestabilius fuit
mulierum Latinarum præ-
gnantium latera apertien-
tes, qua dicebantur de Gallis concepisse, partus occidebant antequam nasceretur.

CAP.